

A jegyző által, mint építésügyi hatóság által okozott kárért nem a polgármesteri hivatal, hanem a jegyző munkáltatója, az önkormányzat tartozik felelősséggel.

Alkalmazott jogszabályok: Ötv. 36. § /1/ bekezdés. 35. § /2/ bekezdésének e.) pontja, 1992. évi XXIII. törvény (Ktv.) 5. §-a ,Ptk. 349. §-a

Győri Ítéltábla Pf.V.20.275/2010/3. szám

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás lényege szerint a felperesek 2004. július 13-án megkötött adásvételi szerződéssel szereztek meg az e.-i 0912/177 helyrajzi szám alatti lakóház építésre alkalmas telektulajdont. Vállalták a szerződésben, hogy az ingatlanon lakóházat építenek fel, ezért a megállapított 187.500 – 187.500 Ft illeték felfüggesztését kérték, vállalva, hogy 2008. július hó 16-ig a használatbavételi engedély bemutatásával eleget tesznek a vállalt kötelezettségüknek.

E. Város Jegyzője, mint építési hatóság a 2005. május 3-án kiadott határozatával építési engedélyt adott a felpereseknek a benyújtott tervek szerinti lakóépület megépítésére.

2008. április 11-én a felperesek használatbavételi engedély megadását kérték az alperestől, illetve E. Város Jegyzőjétől, mint építési hatóságtól, amelyet 60 napon belül az építési hatóság nem adott meg. Az építési hatóság a használatbavételi engedélyt 2008. november hó 19-én adta meg a felpereseknek, amely határozat 2009. január 30. napján emelkedett jogerőre.

Ezt követően a felperesek az illetékhivatalhoz a lakóépület használatbavételi engedélyének megszerzését bejelentették kérve, hogy fogadja el az illetékügyben eljáró hatóság, hogy 4 éves határidőn belül a használatbavételi engedélyt megszerezték. Az illetékügyben eljáró hatóság azonban megállapította, hogy a vállalt 4 éves határidő 2008. július 16. napján lejárt, így az illetéket és annak késedelmi pótlékait meg kell fizetni. A felperesek - illetékfizetéssel kapcsolatos kérelmének elutasítása után - megfizettek az illetékügyben eljáró hatóságnak személyenként 187.500 – 187.500 Ft illetéket, továbbá 122.692 – 122.692 Ft késedelmi pótlékot 2009. május 11. napján.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I.r. és II.r. felpereseknek 310.192 – 310.192 Ft-ot és ezen összeg után 2009. május 11-től a kifizetés napjáig járó késedelmi kamatot. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I.r. és II.r. felpereseknek

egyetemlegesen 18.700 Ft lerótt eljárási illetéket, továbbá 167.700 Ft perköltséget, valamint az államnak 18.500 Ft le nem rótt kereseti illetéket.

Határozatának indokolásában a Ptk. 349. §-a, továbbá a Ptk. 339. § /1/ bekezdésére hivatkozással kifejtette, hogy a felperesek eredményesen bizonyították az alperes jogellenes magatartását, a jogellenes magatartás és a kár közötti okozati összefüggést, a kár összegét, továbbá azt is, hogy a kár rendes jogorvoslással nem volt elhárítható.

Rámutatott, hogy az építésügyi hatóságnak az érdemi határozatot a felperesi kérelem előterjesztésétől számított 60 napon belül kellett volna meghoznia. (Étv. 34. § /5/) Az alperes azzal, hogy a jogszabályban előírt 60 napos ügyintézési határidőt nem tartotta be, jogellenesen járt el, és igazolt az alperes jogellenes magatartása és a felpereseket ért kár közötti okozati összefüggés is. Az alperes nem bizonyította, hogy úgy járt volna el a használatbavételi engedélyezés során, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.

Tévesen hivatkozott az alperes arra, hogy az alperes személyét a felperesek helytelenül jelölték meg. Az építésügyi jogkört – konkrét esetben - Esztergom Város Jegyzője gyakorolja, de ebből nem következik, hogy a jegyző személyében maga lenne köteles az okozott kárért helyt állni. A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (Ötv.) 7. §-a szerint törvény vagy kormányrendelet államigazgatási feladatot, hatósági jogkört állapíthat meg a jegyzőnek. Az Ötv. 36. § /2/ bekezdés f./ pontja szerint a jegyző dönt a hatáskörébe utalt ügyekben. A jegyző vezeti a polgármesteri hivatalt, része annak a szervezeti egységnek. A jegyző maga is köztisztviselő, az 1992. évi XXIII. törvény (Ktv.) vonatkozik az alkalmazására. A Ktv. 71. § /3/ bekezdése szerint eltérő rendelkezés hiányában ahol a jogszabály munkaviszonyt említ, ott közszolgálati jogviszonyt is érteni kell. A Ktv. e rendelkezése alapján a jegyző esetében is irányadó a Ptk. 348. §-a, vagyis, ha az alkalmazott munkaviszonyával összefüggésben harmadik személynek kárt okoz – jogszabály eltérő rendelkezése hiányában – a károsulttal szemben a munkáltató a felelős. E szabályt a közszolgálati jogviszonyra is alkalmazni kell, a jegyző mint köztisztviselő kártérítési kötelezettségének megítélésakor a polgármesteri hivatal tekintendő munkáltatónak.

Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben elsődlegesen annak megváltoztatásával a kereset elutasítását, másodlagosan annak a hatályon kívül helyezését kérte. Érvelése szerint az Ötv. 36. § /1/ bekezdéséből, továbbá az Ötv. 35. § /2/ bekezdésének e./ pontjából következően a jegyző munkáltatója az önkormányzat képviselő-testülete, amely a kinevezési jogkört gyakorolja, az egyéb munkáltatói jogokat pedig a polgármester gyakorolja a jegyző tekintetében. Tévedett tehát az elsőfokú bíróság, amikor úgy foglalt állást, hogy a jegyző munkáltatója az alperes lenne. Az alperesi polgármesteri hivatal önálló jogi személy, amely semmilyen munkajogi jogviszonyban nem áll a jegyzővel.

A felperesek fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult annak helyes indokai alapján.

Az alperes fellebbezése alapos.

Az ítéletábra álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a perben releváns tényeket helytállóan állapította meg, ám azokból téves jogkövetkeztetést vont le, ezért téves érdemi döntést hozott akkor, amikor az alperest kártérítés megfizetésére kötelezte.

A felperesek követelésüket az építésügyi hatóságnak a tulajdonukban álló ingatlant érintő építési-, használatbavételi- engedélyezési eljárással kapcsolatos jogszabálysértő eljárására alapították.

A hatósági jogkörben eljáró jegyző ebbéli magatartásával okozott károk megtérítése iránti felelősség körében az ítélezési gyakorlat valóban nem egységes annak megítélése körében, hogy a kártérítési jogviszonynak (kötelezetti oldalon) az önkormányzat, vagy a polgármesteri hivatal lehet-e az alanya.

Az egyik álláspont annak a körülménynek tulajdonít ügydöntő jelentőséget, hogy a jegyző közigazgatási tevékenysége melyik jogi személyhez kötődik. (BDT. 2004.993. jogeset, BH. 1992.528)

A másik álláspont szerint a Ptk. 349. §-a a Ptk. 348. §-ában foglalt szabályozás különös esete, ezért a jegyző munkáltatója marasztalendő. (Legfelsőbb Bíróság Pfv.V.21.789/2004/7. számú jogeset, továbbá Legfelsőbb Bíróság Pf.V.20.665/2009/8. számú jogeset, BH. 2003.280. számú jogeset)

A Győri Ítéletábra az utóbbi álláspontot tekinti irányadónak. Ennek értelmében a jegyző közhatalmi jogosítványait az önkormányzat tisztségviselőjeként gyakorolja. A jogalkotó ugyanis tudatosan az önkormányzat jegyzőjét és nem a hatósági jogkör nélküli, belső munkaszervezetnek minősülő polgármesteri hivatal vezető köztisztviselőt jelölte ki építésügyi hatóságnak. Az önkormányzat jegyzője a hatósági jogkörben végzett tevékenységéért nem a polgármesteri hivatalnak, hanem az őt kinevező, felmentő, a vele szembeni összeférhetetlenséget megállapító, fegyelmi eljárást megindító és fegyelmi büntetést kiszabó képviselő-testületnek felelős.

Az 1992. évi XXIII. törvény (Ktv.) 5. §-a értelmében a közszolgálati jogviszony a helyi önkormányzat és a jegyző között áll fenn.

Az 1990. évi LXV. törvény 9. § /1/ bekezdése értelmében az önkormányzati feladat és hatáskörök a képviselő-testületet illetik meg. Ugyanakkor e testület jogi személyiséggel nem rendelkezik, így az önkormányzat alkalmazásában álló jegyző károkozó magatartásáért a Ptk. 348. § /1/ bekezdése szerint az önkormányzat tartozik felelősséggel.

A fentiekből következően a perbeli esetben megállapítható, hogy a jegyző által, mint építésügyi hatóság által okozott kárért nem az elsőfokú bíróság által tévesen marasztalt polgármesteri hivatal, hanem a perben nem álló önkormányzat, mint a

jegyző munkáltatója tartozik felelősséggel, ekként az alperes marasztalására jogszerűen nem kerülhetett sor.

Mindezeket összegezve az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a rendelkező részben foglaltak szerint a Pp. 253. § /2/ bekezdése alapján megváltoztatta.